

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 2, Article Number: 4C0092

HUMANITIES

Received: November 2010

Accepted: February 2011

Series : 4C

ISSN : 1308-7320

© 2010 www.newwsa.com

Nurullah Ulutaş

Mus Alparslan University

nurullahulutas16@hotmail.com

Mus-Turkey

CAHİT SITKI TARANCI'NIN VAROLUŞUNU TAMAMLAYAN İMGE: AŞK

ÖZET

Varoluşçu aşkın felsefî temellerine bakıldığında, "aşk"ın Cahit Sıtkı Tarancı'nın varoluşunu tamamlayan önemli olgulardan biri olduğu görülecektir. Sokrates'in "Kendini tanı" ve Sartre'in "Kendini yarat" felsefi görüşleri ışığında şiirleri irdelendiğinde, aşkın Cahit Sıtkı'nın hayatında olmamasının büyük bir eksikliğe yol açacağı görülecektir. O, aşkı yalnızlık ve mutsuzluğu giderecek en büyük ilaç olarak algılar. Egzistansiyalizm'e göre, farklı varlıkların aynı öze ulaşmasında aşk en önemli vasıtalarından biridir. İslam tasavvufundaki aşkın özü de temelde bu anlayışa dayanır. Evrenin yaratılışının temelini aşka bağlayan bir düşüncenin Cahit Sıtkı'nın şiirlerindeki düşünceyle paralellik arz ettiğini belirtmek gerekir. Bu da onun kurguladığı şiirlerine derinlik kazandırmayı amaçladığını gösterir. Modern dünyada nesnelleştirilen aşkın varoluşçu felsefede *sevgilide yok olma* gibi tasavvufî bir görünümle paralellik arz ettiği de gözden ırak tutulmamalıdır. Cahit Sıtkı Tarancı, şiirlerinde hayat sergüzeştinin ancak aşk duygusuyla anlamlı olabileceğini, aşksızlığın insanı her dem eksik ve mutsuz kılacağını dile getirir. Cahit Sıtkı'yı "ölüm"den uzaklaştırıp, "yaşam"ın kıyasına götüren arzusunun temelinde de aşk vardır.

Anahtar Kelimeler: Varoluşçuluk, Cahit Sıtkı Tarancı,
Türk Şiiri, Türk Edebiyatı, Aşk

THE IMAGE COMPLETING EXISTENCE OF CAHİT SITKI TARANCI: LOVE

ABSTRACT

When the philosophical foundations of existential love are examined, it can be seen that "love" is an important aspect that makes Cahit Sıtkı Tarancı's existence complete. When his poems are scrutinized in light of the philosophical views of Socrates' "Know thyself" and Sartre's "Create yourself", it can be seen that the absence of love will lead to a great lack in Cahit Sıtkı's life. He understands love to be the greatest cure for loneliness and unhappiness. According to existentialism, love is one of the most important means for different creatures to attain to the same essence. The essence of the love in Islamic mysticism fundamentally depends on this understanding. It must be noted that an understanding that says the main reason of the creation of the universe is love presents a parallelism with the understanding found in Cahit Sıtkı's poems. And this shows that he aimed at creating depth in the poems that he constructed. The fact that objectified love in the modern world has taken on a mystical "becoming lost in a lover" kind of form in existential philosophy must not be overlooked. Cahit Sıtkı Tarancı says in his poems that the adventure of life can only be meaningful with love, and that lovelessness will always leave a person lacking and unhappy. And at the core of the longing that will take Cahit Sıtkı away from "death" and bring him to the shores of "life" is love.

Keywords: Existentialism, Cahit Sıtkı Tarancı, Turkish Poetry,
Turkish Literature, Love

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Egzistansiyalizm, temelde varlıkların özünü ortaya koyan bir kuramdır. Bu felsefenin hangi ölçüde Cahit Sıtkı'nın şiirlerine yansıdığını görmek için öncelikle bu felsefenin temel ilkelerine bakmak gerekir. "Özcülük veya Varoluşçuluk" olarak da tanımlanabilecek Egzistansiyalizm, temelde üç bölümde incelenir: "Özlerin ne oldukları sorusunu ortaya çıkınca, üç büyük akımda toplayabileceğimiz birçok kuramın ileri sürüldüğünü görüyoruz:

- Önce dinsel özcülük: Buna göre, özler Tanrı'da, ya da bu dünya üstünde bir evrende var olurlar;
- Sonra kavramcı (conceptualiste) özcülük: Buna göre, özler ancak insan zihninde bulunur;
- Son olarak olaybilimsel (phenomenologique) özcülük: Bu Husserl'in özcülüğüdür; çağdaş Fransız varoluşçuluğuna etkisi büyüktür." (Foulquie, 1995: 13)

1938' yılında Fransa'da bulunduğu sırada Cahit Sıtkı bu akımdan etkilenmiş ve bu felsefenin ilkelerini şiirlerine yansıtmıştır. O dönemler popüler olmaya başlayan bu felsefeye göre; evrende kendi varlığını yaratan tek canlı insandır. İnsan dışındaki tüm varlıklar, varoluşlarından önce yaratılmışlardır. (Geçtan, 1974: 13)

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Cahit Sıtkı Tarancı, edebiyatımızda ölümden kaçış ve yaşama sığınışın sembol şairlerinden biridir. Onun şiirlerinde hayatı bütün güzelliğiyle yaşama arzusu saklıdır. Onu ölümden kaçışa götüren nedenlerin başında da bu anlayış gelir. Ona göre, hayatı bu denli yaşanılır kılan olguların başında aşk gelir. O, şiirlerinin çoğunun eksenine aşk olgusunu yerleştirir: "Cahit Sıtkı Tarancı, ilk gençlik yıllarından, rahatsızlanarak düşünemez, anlatamaz hale gelinceye kadar, kendi ruh dünyasının ve bütün kozmik düzenin esası, merkezi olarak aşkı görür. "Aşk, onun için hayatın anlamı, dünyanın düzeni ve dirliğidir." (Korkmaz, 2002: 95) Bu çalışmanın amacı Cahit Sıtkı'nın hayata bağlanmasında şiirlerinde işlediği "Aşk" temasının önemi ortaya konmaya çalışılmıştır.

3. KONU (SUBJECT)

Bu çalışmada Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirlerinden yola çıkılarak ana tema ulaşılmaya çalışılmıştır. Varoluşçu bakış açısıyla tematik incelemeye tabi tutulan şiirlerin bu felsefeyle paralelliği ortaya konmaya çalışılmıştır. Buna göre, Tarancı'nın birçok şiirinde doğrudan veya dolaylı olarak "Aşk" imgesini varoluşunu tamamlayan bir unsur olarak ele aldığı görülmüştür.

4. BULGULAR VE TARTIŞMALAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Bütün şairlerde olduğu gibi Cahit Sıtkı'nın da bütün bir hayatını, kişiliğini, dünya görüşünü şiirinde görmek mümkündür: "Şairin hisleri, fikirleri, hayalleri, dünya görüşü, felsefesi, şahsiyeti, her şeyi şiirde belli olur. Şu var ki kelimeleri tanımak, sevmek, okşamasını bilmek lâzım. Hangi kelime, hangi kelime ile yan yana geldiğinde nasıl bir ışık peyda olur? Bunu bilmek lâzım." (Önertoy, 2006: 145) Onun şiiri hayat felsefesine bağlı olarak bireysel temalar ekseninde örülen bir şiirdir. O, şiiri toplumun hizmetine uygun olarak kullanılan bir sanat olmaktan çok, bireyin iç dünyasında kopan fırtınaları, yalnızlıkları, iç çatışmaları anlatmak için yazar: "Cahit Sıtkı Tarancı'nın ilk şiirleri Galatasaray Lisesinde okuduğu yıllarda lisenin Akademi adıyla çıkan dergisi yanında, Muhit ve Servet-i Fünûn dergilerinde görülür. Şiiri "kelimelerle güzel şekiller kurma sanatı"1 olarak gören Tarancı,

Fransız şiirinden gelen etkilerle şiirde ses, şekil ve kelime meselesine önem vermiştir. O, şiirde ses, anlam ve biçim bütünlüğünü esas almıştır. Her türlü konuyu şiirde işlenmeye uygun bulan Tarancı, şiiri sosyal amaçlara hizmet için aracı kılmayı reddetmiştir. Şiirlerindeki konularda bireyselliğin hâkim olduğu görülmektedir" (Oğur, 2009: 1155).

Varoluşçu felsefeye göre, dünya ve insan birbirinden ayrı düşünülemez. "İnsanın dünyadan ayrı bir varlığı yoktur, dünya da insandan ayrı var olamaz. Varoluşçu psikoloji esasen özne (insanın zihinsel varlığı) ve nesne (beden, toplumsal ve fizik çevre) biçimindeki ikinciliğe karşı çıkar. İnsan ve içinde bulunduğu dünyanın bir bütün olduğunu savunur." (Geçtan, 1974: 13)

"Aşk ile" şiirinde bin bir sorunun yaşadığı hayat gemisini aşk ile yürütmenin heyecanını duyumsar. Şaire göre aşk olmazsa, hayat çekilmez bir hâl alacaktır. Bu şiir, bir ömür boyunca aşkın peşinde koşan bir şairin, evlilik imzasıyla hayallerindeki sevgilisini yakalamasını konu edinir:

"(...)

Dayandım aşk ile yürüttüm gemiyi
Aşk ile koskoca dağları düz ettim
Avladım sonunda o civân keклиği" (Otuz Beş Yaş, s. 214)

Yukarıdaki şiirde görüldüğü gibi Tarancı'nın şiirlerinde öne çıkan arzulardan biri de evlilik arzusudur. O, içki ve kumar masalarında boşa geçen ömrünü evlilik gibi kutsal bir birliktelikle mutluluğa çevirmek ister. Bu mutluluğu yakaladıktan kısa bir süre sonra mutluluğa doyamadan dünyaya veda edecektir. (Uyguner, 2003: 61)

Onun şiirlerinde hayâllerle örülen bir dünya ile karşı karşıyayız. Onun varoluşu biraz da hayâllerleriyle mümkündür. Hayâl - gerçek çatışması zaman zaman şairde mutsuzluk veya hayâl kırıklığı yaşatsa da yukarıdaki şiirde olduğu gibi yer yer umut ışıltıları yaratarak şairi mutluluğun eşiğine getirir: "Cahit Sıtkı Tarancı, şiirlerinde, sürekli olarak düş ve gerçek alemdeki objelere sığınarak hayata karşı tutunabilmenin yollarını aramıştır. Kendisinin ileri derecede duygusal olması ve hayattaki gerçeklerin kendi idealleri doğrultusunda ivme kazanamaması şairi zaman zaman karamsarlığa yöneltmiştir. Fakat hayatın kısa ve bir gün sona erecek olması da sanatçının yaşamın güzelliklerine tamamen kayıtsız kalmasına engel oluşturmuştur. Bu nedendir ki Talihsiz şiiri ile insan hayatındaki sıkıntıların daha yaşamın ilk basamaklarında onu çepeçevre kuşattığına işaret eden Cahit Sıtkı, zaman zaman da kısa sürecek olan yaşamında bu talihsiz kadere başkaldırışını yine şiirlerindeki haykıran eda ile sürdürmüştür. Hayatın sürprizleri ve kaderin cilveleri karşısındaki tepkilerini sanatı ile gösteren Tarancı, özellikle ölüm ve yaşamın güzellikleri ekseninde zaman zaman sanal alemlere yönelmiş ve en etkili düşüncelerini bu atmosferlerden etkilenecek dile getirmiştir. Onun şiirlerindeki objelerin simge değerlerinin evrensel nitelikli olması ve okuyan herkesi etki altına alması, bu ortak nitelikli düşünceler odağını iyi değerlendirmiş olmasından kaynaklanır. Kısacası ünlü şairin sahip olduğu mizaç, edinmiş olduğu hayat kültürü, sanatçının şiirlerine düş ve gerçek dünyada orijinal nitelikli yapı taşları kazandırmış ve şiirlerindeki bu motifler renk uyumunun canlı kalmasını sağlayan nakışlar gibi her okuyanda estetik duyguların uyanmasına vesile oluşturmuşlardır." (Eronat, 2005: 47)

Şair, "Vedia" ismini kodladığı, "Akrostiş" şiirinde de ölümlü dünyada, anı yaşamının mutluluğunun ancak aşkla mümkün olduğunu söyler:

"Var olan bir sen, bir ben, bir de bu bahar.
Elden ne gelir ki? Güzelsin, gençliğin var.
Dünyada aşkımız ölüm gibi mukadder.
İnan ki bir daha geri gelmez bu günler.
Âlemde bir andır bize dost esen rüzgâr." (Otuz Beş Yaş, s. 220)

"Değişik" şiiri yaşamın güzelliğini, durmadan yenilenen ve sonu evlilikle biten bir aşkı yaşamaya bağlar. Buna göre, hayat âşıkla sevgilinin bir ömür boyunca durmadan aşklarını yenilemeleriyle devam eden bir süreç olunca güzelleşecektir:

"Sen her gün başka bir güzel olsan
Ben her gün başka bir âşık
Her göz göze gelişimizde
Yıldırımınla vurulmuş gibi olsak
Yepyeni bir aşk olsa aramızdaki
Her seferinde
Ne harika olurdu yaşamak
Hele evlilik
Sen her gün başka bir güzel olsan" (Otuz Beş Yaş, s. 219)

Egzistansiyalist felsefeye göre, aşk evlilikleri bireyin mutluluğundan ziyade türün devamı için gerçekleşen birliktelikler olarak algılanır. Cahit Sıtkı'nın şiirinde işlediği tema bu bakımdan bu felsefeyle çelişir görünmektedir: "Aşka dayalı evlilikler, bireyin değil türün çıkarları uğruna gerçekleşirler. Gerçi taraflar kendi mutluluklarını artırdıklarını sanırlar. Oysa gerçek amaçları, kendilerine yabancı bir amaçtır; bu amaç, sadece onların dünyaya getirmesi mümkün olmayan bir bireyi meydana getirmektir." (Schopenhaur, 2004: 72)

"Kırık Kalpler" şiirinde yoğunluğuna yaşanan bir aşktan sonra gelen ayrılığın hayatı ne kadar çekilmez kıldığı anlatılır. Aşk ve mantık arasındaki çelişkiden kaynaklanan ayrılık, şairi mutsuz kılar:

" (...)
Aştı bizdeki onlardaki mantık
Onlardan yana çıktı kahpe felek
Birer kalp bıraktılar bize kırık
Ömrümüzce gözyaşı döktürecek" (Otuz Beş Yaş, s. 213)

Bu şiirde, şair birçok aşkın ayrılıkla sonuçlanmasına yol açan toplum ve aile baskısını yargılar. Mantıksal kurallar yüzünden sonu felaketlerle, ayrılıklarla biten aşklar yer yer klasik ahlâk kurallarının engeline takılır. Önemli Varoluşçulardan biri olan M. Gusdorf, insanın bireysel kişiliğini bozduğu, özgür iradesini elinden alarak onu yabancılaştırdığı için onu kurulu düzene bağlı kılan klâsik ahlâk kurallarına karşı çıkar. "İnsanın zenginliğini kurutan değerleri atmak ve insanı en yüce değer olarak görmek gerekir; "üçüncü kişinin" egemenliği üzerine kurulu ahlâkı geçirmek gerekir: Eğer ahlâk varsa, ancak insanın kendisine bağlı kalmasında, kendi doğasının derinine kök salmış gereklerine uymasında vardır." (Foulquie, 1995: 54)

Şair, "Eda" şiirinde hayatı anlamlı kılan unsurların başında aşk duygusunun geldiğini ve edalı bir sevgiliden vazgeçilemeyeceğini söyler:

"Beni saran şey suyun akışıdır
Yemiş yüklü dalların sarkışıdır
Ananın çocuğuna bakışıdır
Sevdiğim geçilmez edasından" (Otuz Beş Yaş, s. 211)

"Portre" şiirinde şair, seveceği kadının portresini bütün ayrıntılarıyla tasvir eder. Şairin betimlediği güzelin, divan şiirindeki sevgili tipine çok yakın olduğunu görürüz:

"Seveceğim hatun kişi
Saçı siyah gözü siyah
illa ki esmer olacak
(...)
Bir ömür boyunca kış yaz
Doymayacağım tek yermiş
Sağ yanakta ben olacak" (Otuz Beş Yaş, s. 212)

"Aşkımız" şiirinde de şair, aşkı hayatın mihengine oturtur. İnsan ancak aşk ile hayattaki zulümlere karşı durabilir. Aşk, kişiyi dünyadaki zorluklar karşısında güçlü kılan en önemli nimettir. Ona göre, dünyada ancak aşkın yoğunluğu kişiyi gerçekten zengin kılabilir ve sağlığın başı da aşktır:

"(...)
Alın yazım alın yazın
Yıldızım oldu yıldızın
Temeli sağlığımızın
Her şeyin başı aşkımız" (Otuz Beş Yaş, s. 207)

"Bir Güzel" adlı şiir, şairin aklını başından alan cilveli bir güzeli anlatır. Şair, bu güzelin aşkıyla aklını yitirmiş haldedir. Ondandır ayrılmak şaire üzüntü vermektedir:

"Bir güzel bilirim, bir daha bilmem
Onda gör cilve nedir, eda nedir
Öyle satar kendini dirhem dirhem
Ondan bu gönül deli divanedir" (Otuz Beş Yaş, s. 204)

"Yürek" şiiri, şairin bir et parçası olan yüreği, kalp ve gönül kavramlarıyla ele alarak ona manevi bir değer katmasını anlatır. Ona göre bu et parçası hayatı içinde barındıran ve aşkın vücut bulduğu mekândır. Şair, kulağını oraya verip aşkın peşine düşer:

"Yüreğim benim bir tanem
Velinimetim, efendim
Durma, çarp, vur, ses ver aman
Âşık kulağım sendedir." (Otuz Beş Yaş, s. 199)

Şiir, şairin sevgiliye gönülden bağlılığını ele alan bir şiirdir. Bu, bağlılık herhangi bir yasanın, ilkenin veya toplumsal baskının yarattığı bir bağlılık değildir. Tamamen şairin, özgür iradesinden kaynaklanan bir bağlılıktır. Bu bağlılık ezistansiyalizmin ilkeleriyle paralellik arz eder: "(...) tutarlı bir varoluşçu hiçbir kurala bağlanmaz: Herkes kendi kurallarını kendisi yaratır. Onun ne olacağı, hiçbir yerde yazılı değildir: Bunu bulup çıkarmak onun işidir. Elbette ki, güvendiği bir kimseye danışabilir ve yaşamının yönetimi ona bırakabilir; ama bu danışmanın ya da yöneticinin seçimi de bazı yaşam ilkelerinin seçimini gerektirir." (Foulquie, 1995: 61)

"Düşten Güzel" şiiri, kırk yaşında bir âşığın sevgilisiyle birlikteyken düşten daha güzel bir hayatı yaşamasını anlatır. Sevgilinin yanında olması âşığa en büyük mutluluğu verir:

"Aşkından tâlihimin düzeldiği
Sen gökte ararken yerde bulduğum
Bir sende gördüm ince ruh ince bel
Sende murada erdim kırk yaşımda" (Otuz Beş Yaş, s. 193)

Bu şiir, Cahit Sıtkı'nın bir ömür boyunca peşinden koştuğu mutluluğu kırk yaşındayken evlenerek yakaladığı Cavidan Hanım'a yazılmış bir şiirdir. Bu zamana kadar sürekli talihsizliğinden, mutsuzluğundan yakınan şairin bu aşamadan sonra büyük bir iyimserliğe kapıldığı görülür. (Korkmaz, 2002: 103)

"Ferman Sendedir" şiirinde şair, Divan şiirinde aşk şairi olarak nam salan Nedim'in bile gözünden kaçan, hayatını emrine adadığı bir güzele olan aşkını ele alır:

"Emreyle at koşturam deryalarda;
Gemi vapur yürütem sahralarda;
Kuş olam, kanat çırpam semalarda;
Emreyle güzelim, ferman sendedir" (Otuz Beş Yaş, s. 189)

Varoluşçuluğun özgürlük anlayışına paralel olarak kurgulanan bu şiirde, bireyin bütün kanunlardan, törelerden, yasaklardan bağımsız olarak, kendi özgür iradesiyle sevgiliye bağlılığını ilan etmesi ele alınır: "Gerçek oluş ve varoluş, özgürlüğü gerektirir. Öyleyse, varoluş, insanoğlunun bir ayrıcalığıdır... Jaspers ve Heidegger kadar Sartre için de, sadece özgür olarak kendilerini seçenler, kendilerini yaratanlar, varoluşlarına benimdir, benim yapımdır diyebilenler gerçekten varolurlar." (Foulquie, 1995: 54)

"Karasevda" şiiri bir insanın âşık olduktan sonra yaşayacağı değişimi anlatan güzel şiirlerden biridir. Bestelenen ve müzik yönü de çok güçlü olan bu şiir, aşkı ve âşığı çok güzel tarif ediyor. Sevdaya tutulmanın ateşlere yanmakla eş olduğunu, aşkın insanı mecnun gibi kör ettiğini, mahzun kılıp, yemekten, içmekten ve uykudan kestiğini anlatır. Şair, şiirde ayrılığın ölümün diğer ismi olduğunu söyleyerek şiiri zirveye taşıyarak bitirir:

"Bir kere sevdaya tutulmaya gör;
Ateşlere yandığının resmidir.
Âşık dediğin, Mecnun misali kör;
Ne bilsin alemde ne mevsimidir." (Otuz Beş Yaş, s. 184)

Cahit Sıtkı'nın şiirleri ayrıntılı olarak incelendiğinde platonik hava, ayrılık acısı ve hüznün gibi kavramların her zaman öne çıktığı tespit edilebilir. Bu biraz da onun, Ahmet Haşim'de olduğu gibi hüznü kişiliğinin ürünüdür: "Cahit Sıtkı'nın kişiliğinde Ahmet Haşim'e benzeyen taraflar vardır. Yüzünün güzel olmayışından gerektiği kadar yakışıklı bulunmayışından ve kadınlardan gereken ilgi ve sevgiyi göremediğinden sürekli bir hoşnutsuzluk kötümserlik elem ve üzüntü havası içinde geçirmiştir hayatını. Daha Galatasaray Lisesi'nde öğrenciyken çevresinin kendisine uzak ve yabancı gelen hissizlik ve davranışından üzüntü duymuş. O anda Ahmet Haşim gibi sevdiği bağlandığı şiiri ömrünün anlamı ve gereği saymıştır. Kadınlar karşısında duyduğu eziklik kendisini kırk yaşına kadar bekâr yaşamasına sebep olmuştur. Bekârlık yıllarında onu, bohem bir yaşayışın içinde görürüz. Yalnızlık acısını devamlı olarak içinde duyan bu mahzun şair için, ölümünden sonra bir yazıda, Zahir Güvenli şöyle diyor:

"Bakın şiirlerine yeniden. Ne göreceksiniz? İztırabı çeken bir ruhun sahte neşesini." (Geçer, 1998: 15-16)

"Sevdiğim" şiirinde sevgilisinin gelişle mutluluklara gark olan şair, onun hayatî gereksinimler kadar vazgeçilmez olduğunu söyler:

"Gözüm aydın göynüm aydın
(...)
Giyinmiş kuşanmış geliyor
Sevdiğim
Havaynan, ekmeyinen, suynan bir tuttuğum..." (Otuz Beş Yaş, s. 207)

"Şaşırtmaca" şiiri kadının değişken kişiliği ve erkeğin monotonluktan kaçması ekseninde şairin aklını alan güzelliğin sırrını sorgulayan bir şiirdir:

"İşte Birsen, o cilveli kız;
Saçları yüzüne dökülen,
Göz göze geldik, a Mübeccel!
Güldü, meğerssem Semiha'ymış!
Konuşunca tanıdım, Türkân!
Oturdun, baktım Nazmiye'dir.
Müjgân oluvermiş öperken!
Soyundu, gördüm ki o değil.
Sahiden sen kimsin güzelim?" (Otuz Beş Yaş, s.180)

Varoluşçu felsefeye göre, erkek her zaman yenilik peşinde koşar. O, ulaştığı bir kadının ardından yeni heyecanlara yelken açmak isterken, kadın ulaştığı erkeğe sadık kalmayı etik bir mesele olarak algılar: "Her şeyden önce, erkeğin doğası gereği aşkta vefasızlığa, kadının ise sürekli sadakate eğilimli olduğu gerçeği bu incelemeye girer. Erkeğin aşkı, doyum bulduğu andan itibaren belirgin bir biçimde azalır: Hemen hemen bütün öteki kadınlar onu, sahip olmuş olduğu kadından daha fazla çekerler: Erkek değişiklik özler. Kadının aşkı ise, özellikle o andan sonra artmaya başlar." (Schopenhaur, 2004: 38)

"Desem ki"; Cahit Sıtkı Tarancı'nın en bilinen şiirlerinden biri olup imgesel dili, anlatım zenginliği ve aşka ait kavramları kullanması açısından sanat yönü zengin bir şiirdir. Şairin sevgilisine duyduğu aşk, mısra mısra büyüyerek şiire dönüşür:

"Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgarların en ferahlatıcısı senden esiyor,
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini.
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim,
(...)
Ve neden sonra
Tekrar duyduğun gün sesimi gök kubbede,
Hatırla ki mahşer günüdür,
Ortalığa düşmüşüm seni arıyorum." (Otuz Beş Yaş, s. 139)

Yoğun bir aşkın ele alındığı şiirde şairin inanç yönünü ele veren imgesel dizelerin kullandığını da görürüz. Hüsrev Akın, "Cahit Sıtkı'nın Şiirine Kaynak Olarak Din" başlıklı yazısında bu durumu şairin dinî akidelere bağlı olmasıyla açıklar: "Ve neden sonra Tekrar duyduğun gün sesimi gökkubbede, Hatırla ki mahşer günüdür Ortalığa düşmüşüm seni arıyorum." ifadelerinde sevgilisine onu hiç unutmayacağını, mahşer günündeki kalabalığın içinde bile kendisini arayıp bulacağını söylerken imanın altı şartından biri olan öldükten sonra dirilme akidesine olan inancını da hissettirmektedir. Cahit Sıtkı'nın yukarıdaki mısralarında zikredilen dinî unsurlar, şairin

sadece inanmak veya bir yaratıcıya sığınmak ihtiyacını yansıtmamakta, aynı zamanda yaşayan bir kültür mirasının izleri olarak da karşımıza çıkmaktadır. (Akin, 2010: s. 5)

"Sevdalı..." şiiri, şairin yaşamayı sevgilinin varlığına bağladığı, onun olmadığı yerde yaşamının da bir anlamının olmayacağını anlattığı şiirdir. Sevgili olmazsa, baharın, bayramın veya yaşanan şehrin herhangi bir farkı yoktur. Hayat, ancak onunla güzeldir:

"Nerde olsa yaşıyor insan;
Nerde olsa bir gün ölmek var.
Sen ilk aşkım, ilk göz ağrısın;
Dünyalara değişmem seni.
Keyfimden uçtuğum oluyor
Rüyama girdiğin geceler.
Bayram sabahı bile olsa,
Sensiz doğan günü n'eyleyim!" (Otuz Beş Yaş, s. 172)

Şiirde, sevgilisini büyük bir aşkla arzulayan şairin duyguları, ona rüyalarında bile büyük bir mutluluk verir. Özgür iradesiyle sevgiliyi isteyen şair, içgüdüsel bir tutkunun esiri olsa da varoluşunu tamamlama peşindedir: "Schopenhauer için beden, irade'nin yuvasıdır. İrade bir tür karanlık, bilinçsiz bir kudret gibi bir şeydir; bu irade'nin biricik özelliği 'istemek'tir, istediği de sadece kendisidir. İradenin yeri bedende olsa da, öyle hakkında doğrudan bilgi edinebileceğimiz bir şey değildir o. Kendisini belli eder sadece; ağırlık olarak, dürtü, içgüdü olarak, yaşama, var olma isteği ve gücü olarak; ama bilincimizde de izler bırakır." (Schopenhaur, 2004: 5)

"Bir Aşk Hatırası" şiiri şairin sevgilisiyle bir zamanlar yaptığı kaçamakları anlatan bir şiirdir. Şiirde ilk gençlik yıllarının doyulmaz aşkı anlatılır. Cinsellikten uzak, manevi yönü öne çıkan bu aşkta, dünyanın âşığın gözünden azat olması, sevgilinin bir gülümseyişine bağlıdır:

"Neydi o rüzgâr ılgıt, ılgıt esen?
Neydin güzelim, ne türlü dilberdin!
Hani ya bir gülüşünle istesen,
Dünyayı gözümde azâdederdin." (Otuz Beş Yaş, s.177)

Şiirde ele alınan aşk, her ne kadar cinsel bir aşk olmasa da Arthur Schopenhaur'a göre bütün aşkların temelinde cinsellik vardır: "(...) bütün aşklar, istedikleri kadar uçarı, tensellikten, dünyevilikten uzak, ayakları yerden kesik görünsünler, sadece cinsel dürtüde temellenirler; evet, hatta bu âşıklık hali, sadece daha yakından belirlenmiş, daha özelleşmiş, hatta sözcüğün en dar anlamıyla bireyselleşmiş cinsel dürtüdür." (Schopenhaur, 2004: 19 - 20) Yazar, hangi konumda ve makamda olursa olsun insanların nihai amacının cinsellik olduğuna inanır. Ona göre, bir çok devlet adamının kitapları arasında çıkan aşk mektupları, saç bukletleri, arşivlerde çıkan eşyalar bu gerçeği işaret eder.

"İlk Aşk" şiiri, insanların yaşadığı ilk aşkın masumiyetini ve hazzını unutamadıklarını vurgulayan bir şiirdir. Şiirde, sonraki yıllarda cinsellik dahi, aşkı tüm boyutlarıyla yaşayan insanların masumca yaşadıkları ilk aşklarının tadını unutamadıkları ve bir daha o hazzı yaşamalarının imkânsız olduğu vurgulanmaktadır:

"Belki bugün bu yaşta tekrar olunmaz,
İlk aşk gecesinin masum yeminleri,

Fakat nerde ilk öpüşün verdiği haz?
Saadet bilmiyorum o hazdan gayri." (Otuz Beş Yaş, s.160)

Şiirde öne çıkan "haz" kavramı, her ne kadar hayranlık şeklinde somut bir görünüm arz etse de, cinsellik anlamı da içerir. Şair, şiirin genelinde genç yaşlarda yaşanan cinsel aşkın verdiği tadı sonraki yaşlarda tatmanın imkânsızlığını da anlatır. Bu bakış açısı Varoluşçu felsefenin yaklaşımına uygun bir bakış açısidir: "(...) aslında sadece öznel bir ihtiyaç olan cinsel dürtü, çok akıllı bir tarzda nesnel bir hayranlık maskesini takmayı ve bu yoldan bilinci aldatmasını çok iyi bilir. Çünkü doğa kendi amaç ve hedefleri için bu savaş hilesine muhtaçtır. Ne var ki bu hayranlık istediği kadar nesnel ve kendisini yüce gösteren bir badananın arkasına saklansın, her âşık olma durumunda, belli bileşim niteliklerine sahip bir bireyin üretilmesinin amaç olarak kovalandığı, sözgelimi karşılıklı sevginin değil de, sahip olmanın, yani fiziksel haz ve zevkin asıl tayin edici yan olmasından bellidir. Bu yüzden de karşılıklı sevginin varlığından emin olma hali, bu hazzın eksikliğini hiçbir şekilde karşılayıp insanı avutamaz. Nitekim bu durumdaki birçok kişi kendini vurmuştur. Buna karşılık delice âşık olanlar, aşklarının karşılığını bulamamaları da, sahip olma imkânı fiziksel haz ve zevk... Hatta tecavüzler de bunu kanıtlamaktadır." (Schopenhaur, 2004: 24)

"Ben Aşk Adamıyım" şiirinde Cahit Sıtkı, aşk duygusunu, insanların tümüne yöneltir. Buradaki aşk; herhangi bir karşılık beklemeden, ayırım yapmadan, şairin tüm uzuvlarıyla aşka yöneldiği bir görünüme sahiptir. Öldüğünde insanların arkasından ağlamamaları, tabutunu taşımamaları, mezarına çiçek getirmemeleri; yani şairi hatırlamamaları şairin insanları sevmesini engellemez:

"Ben aşk adamıyım,
Sevmeğe geldim insanları,
Gönlümle, elimle, kafamla sevmeğe;
Hesapsız, karşılıksız,
Ayrılık gayrılık gözetmeden,
Gün gelip gidersem şayet,
Öyle severekten gideceğim ki,
Karanlık kıyılardan bile olsa,
Candan selâmlarım
Civarımdan geçecek gemileri;
Güneşli gemileri;
Şarkılı gemileri;
İçlerinde kendim varmışım gibi!" (Otuz Beş Yaş, s.159)

"Aşk" şiiri, aşkın nelere kadir olduğunu anlatan ve insanın âşık olduktan sonra yaşayacağı değişimi ele alan bir şiirdir:

"De ki: - Aşktır şâdeden gönülleri;
Perişan, berbat eden gönülleri.
Aşk söyletir en yanık türküleri,
Ay buluta girdiği gecelerde. (Otuz Beş Yaş, s.158)

"Biz Nerdeyiz Sevgilim" şiiri, âşıkla sevgilinin birbirlerini karşılıklı sevdikleri bir ortamda sonsuz bir aşk bahçesi yaratarak, bu bahçede aşkın bütün güzelliğini derinliğine yaşayabileceklerini ve mutluluktan oldukları yeri unuttuklarını anlatan bir şiirdir:

"Gecesi benden, mehtabı senden
Bir bahçesi var ki aşkımızın,
Mevsimlerdir dolaşırız, bitmez.
(...)

Ne hikmettir bu Yarab, ne güzel!
Herhalde yeryüzünde değiliz;
Sahiden biz nerdeyiz sevgilim?" (Otuz Beş Yaş, s.144)

"Serenad" şiirinde şair, sevgilisine serenat yaparak onun güzelliğini över. Bu güzellik ve gençliğin değerlendirilmesi, sevgilinin âşıkla sınırsız birlikteliğine ve sevişmelerine bağlıdır:

Eğil bak suya, ordadır güzelliğin, gençliğim.
Sen gel beni dinle, günlerimiz heba olmasın.
Yorgun başımı göğsünde emniyette bileyim;
Artık taslarımız ayrı çeşmelerden dolmasın.
(Otuz Beş Yaş, s.127)

"Aşk Masalı" şairin Beşiktaşlı sevgilisine yazdığı diğer bir şiirdir. Henüz 14 yaşında olan sevgilisiyle yaşadığı mutlu aşk onu hayata bağlayan ve dünyadaki güzellikleri tattırmaktadır. Gelecekle ilgili herhangi bir kaygısı olmayan şairin bir nisan akşamı sevgilisiyle yaşadığı birliktelik dünyada yaşamak istediği tek arzu olarak şiire yansır:

"Ben değilim söz açan gelecekte
Var mı yok mu alemde bir o akşam
Hiçbir şey istemiyorum felekten
Bir daha seninle beraber olsam" (Otuz Beş Yaş, s.114)

Dostlarına göre, Beşiktaşlı sevgili şairin gerçek sevgililerinden olup dostları tarafından tanınan biridir. Platonik bir aşkla bağlı olduğu bu kız Balkan göçmeni bir ailenin kızıdır. (İskenderoğlu, 1993: 37) Kızı iyi tanıyan dostları şairi, "yeni başlayan hayatında muazzep etmemek için" susmuşlardır. (Baycanlar, 2005: 107)

"Esmer Güzeli Yârim" şiirinde Tarancı, sevgilisinin şerefine tabiat unsurlarından bir tablo çizerek onunla aşkı yaşamanın mutluluğunu dile getirir:

"Bu meltemli geceler,
Su sesi, ay ışığı,
Uzayan türküleri
Hep senin şerefine,
Esmer güzeli yârim." (Otuz Beş Yaş, s. 105)

Şiirde tabiat unsurlarının kullanılması şairin tabiata sığınmasıyla da açıklanabilir.

"Sen Yoksun ki" şiiri ayrılık şiiridir. Şairin bir zamanlar mehtaplı bir gecede sevgiliyle yaşadığı mutlu birliktelikten geriye ayrılığın hüznü kalmıştır. Aynı pencerede ayrılığın acısıyla yanan şair, mehtabın yokluğunu sevgilinin olmamasına bağlar:

"Göğe sessizce yükselen ay on dördündeydi;
Gece akasya dalında asılı gölgeydi,
Bahtiyar başlarımız aynı penceredeydi!

Hala o penceredeyim, lakin sular ölgün;
Sen yoksun ki, vefasız, sularda ay görünsün."
(Otuz Beş Yaş, s. 83)

Varoluşçu felsefeye göre de âşığın sevgilisini her hangi bir nedenle yitirmesi onu büyük acılara sürükler: "... sevgilinin bir rakip

ya da ölüm nedeniyle yitirilmesi, tutkuyla seven kimse için başka bütün acıları aşan bir acıdır; çünkü bu acı, transendental tarz bir acıdır ve seveni sadece acı olarak etkilemekle kalmayıp ona *essentia aeterna'sı* (ebedi özelliği) içinde; yani özel iradesi ve görevlendirilmesi sonucu burada (dünyada) yetkili kılındığı türün hayatının içinde de saldırır. Bu nedenle kıskançlık öylesine işkence verici ve gazap doludur ve sevgilinin bir başkasına bırakılması bütün fedakârlıklardan daha büyük bir fedakârlık (kurban olma durumudur.) Bir kahraman, aşk yakınmaları, sızlanmaları dışında bütün her türlü yakınmadan, sızlanmadan utanır; çünkü aşk içinde kuyruğunu sallayan onun kendisi değil, türdür." (Schopenhaur, 2004: 62)

"Sen de Her Şey Gibi" şiirinde şair, sevgiliyle sürekli birlikte olmanın ve ona kolay ulaşmanın monotonluk getireceğini, sevgilinin değerini azaltacağını söyler:

"Sen de her şey gibi, yakınımda iken,
Sen de oluyorsun gözlerimde diken.
Git, git benden uzak, uzak bir yere git;
Ne olur, içimde her zaman bir ümit,
Her uzak şey gibi öyle yalnız hayal,
Yalnız rayiha, renk, şarkı halinde kal." (Otuz Beş Yaş, s. 67)

"Benimsin!" şiirinde şair, sevgiliye sahip olmanın verdiği hazzı yaşar:

"Ölümler böceklerin,
Azap günahkârındır.
Sen de benimsin benim.

Ne olursan ol, kadın; şeytan, canavar, baykuş.
Yok kurtuluş elimden, elimden yok kurtuluş!"
(Otuz Beş Yaş, s. 32)

Cahit Sıtkı'nın bu şiirinde öne çıkan sahip olma arzusu, egzistansiyalist felsefenin var olma ilkeleriyle uyuşan bir aitliği imler. Bu aitlik, kişinin kendi varoluşunu tamamlayan ve İslam tasavvufunda görülen "fenâ" kavramıyla özdeş bir anlam arz eder: "Gerçekten, her birimiz var olmak, yani "kendi" olmak tasarısını gerçekleştirmek ister; istediği hep budur: 'Eninde sonunda, insanın kendinden başka bir şeyi yoktur.' Sadece ben olan, ben vardır..

Seven kişi, "sevgilisine bir nesneye sahip olur gibi sahip olmak istemez, yeni bir sahip olma örneği üzerinde durur; bu bir özgürlüğün özgürlük olarak sahipliğidir...

Kısacası seven kişi, sevdiğinin "sen"inin (toi) kendi "ben"inde (moi) kaybolduğunu görmeye, özlem duyar; oysa, bu iki benliğin birbirine kaynaştığı gün, seven sevdiği kimseyi kaybetmiş olacak ve yeniden kendi beninin yalnızlığına gömülecektir... öteki insan ilişkileri gibi sevgi de, "kim kimin yerine geçecek"oyunudur." (Foulquie, 1995: 95)

"Düşündüğüm Yer" şiiri birçok şairin özlem duyduğu hayâlî bir beldeden bahseder. Uzak bir iklimde, sevgiliyle birlikte aşkın ve güzelliğin yaşandığı, tabiatın henüz insan tarafından kirletilmediği, bakir ve sevgiliyi andıran bu belde mutluluk diyarıdır:

"(...)
Sevgilim, buradan uzak,
Uzaklarda yaşamak,
Sevmek ve ölmek için,
Açılıp denizlere,
Bir gün gitsek mi dersin

Sana benzeyen yere." (Otuz Beş Yaş, s. 80)

Cahit Sıtkı, şiirinde başta Servet-i Fünûn sanatçıları olmak üzere birçok şairin hülyalarını süsleyen tabiata sığınma isteğiyle realiteden kaçmayı amaçlar. Bu kaçış onun şiirini oluşturan bir öge olarak şiire girer: "Tarancı, en büyük kaçışını, sanatın mihenk taşı olarak gördüğü tabiata yönelmekle gerçekleştirir. Zaman zaman hayatın gerçekleri karşısındaki zorluklardan bunalan ve hatıralarına da yönelen şair, özellikle çocuklukta o kural tanımaz sınırsız özgürlükler dünyasına giderek de kendisine kısa süreli teselli kaynakları yaratır. Bu belirttiğimiz özellikler ve sürekli iç dünyada adeta bir med-cezir şeklinde hareketlenen duygular, dış yapıda şaire özgün ve çarpıcı bir portre kazandırır. Bu portreye anlam katan ışık kırılmaları, Tarancı'nın kelimelere yüklediği ve onlarla yaşattığı anlam değerlerindeki uyumla paralellik oluşturur." (Eronat, 2005: 49)

"Ask Şarkisi" şiirinde şair, sevgiliyle birlikte girdiği bu aşk yolunun Leyla ile Mecnun'a ulaşan kutsal bir yol olduğundan bahseder:

"Bir sen, bir ben, sevgilim, bir de bu bahar...
N'eyleyim sen güzelsin, bende gençlik var.
Ölüm gibi mukadder bir yol ki bu ask,
Ucu ta Leyla ile Mecnun'a çıkar..." (Otuz Beş Yaş, s. 75)

"Her Günkü Özleyiş" şair, sevgilinin varlığının tüm âlemi kapladığını onunla birlikte olduktan sonra gerisinin boş olduğunu ifade eder:

"Bir güzelliğin var, bir de gece
Alemde hüküm süren gönlümce.
Gerisi kapkara bir düşünce.
Nerdesin sevgilim, nerede gece" (Otuz Beş Yaş, s. 71)

"Sarayımız" şiirinde şair, sevgilisiyle hayâlî bir beldede yaşayacağı sarayı tasvir eder. Keşfedilmemiş bir adada, sevgilinin teni kadar beyaz bir mermerden inşa edilecek bu sarayın pencereleri bile sevgilinin gözlerinin rengindedir. Sevgiliyle baş başa yaşanacak bu saray bir aşk yuvası olarak şiire yansır:

"Sana öyle bir saray yaptırmak isterim ki
Bir eşi henüz daha yapılmamıştır belki.
Henüz keşfedilmemiş, meçhul kalmış bir ada
Gibi sahilden uzak, dalgalar arasında
Bir saray, hem vücudun gibi beyaz mermerden;
Sema, deniz ve güneş girer pencerelerden.
Ve pencere camları gözlerimin renginde,
(...)
Her şeyden, her insandan, bütün dünyadan ırak,
Ta içimizden gelen bir ahenge uyarak,
Ve bu ahenkle sarhoş, ister misin sevgilim,
Hiç sonu gelmeyecek bir ömür geçirelim?" (Otuz Beş Yaş, s. 42)

Sanatçının eserleri çoğu zaman düşlerle kurgulanır. Hayallerle yaşayan sanatçıların zaman zaman katı gerçeklerle çatışması kaçınılmaz bir durum yaratır: "Yaşamı boyunca muhtelif sıkıntılarla mücadelede kimi zaman yenik düşen şair, yarattığı düş ortamında mutluluğun sırlarını aramıştır. Şiirlerinde simgesel değerleri çok iyi işleyen Tarancı, bu özelliği ile dikkatleri üzerinde toplamayı başarır. Yalnızlık, gariplik, iletişimsizlik, korku ve ölüm gibi fenomenleri sürekli gündemde tutan Cahit Sıtkı, yaşamın geçiciliğini de göz önüne

olarak hedeflerine düşler dünyasında ulaşmayı tasarlar. Gerçeklerden kaçmak için çocuk dünyasının kural tanımaz özgürlüğüne de zaman zaman kaçmak isteyen şair, şiirlerinde bu isteklerini de yansıtır." (Eronat, 2005: 47)

"Mazim" şiiri, şairin hayatına bir hatıra misali sinmiş ve hiçbir zaman unutamadığı bir kadını anlatır:

"Annem mi, kardeşim mi, sevgilim mi? Bilmedim;
Fakat bir kadındı o, ben yalnız onu sevdim.
Yalnız hatırasıdır bana kalan yadigar." (Otuz Beş Yaş, s. 40)

Anne, imgesi Cahit Sıtkı'da çocukluğa özlem, anne karnına dönüş arzularıyla birlikte ortaya çıkan bir imaja dönüşür. O, sevgi, şefkat, masumiyet ve güven duygularından ötürü anneyi yer yer sevgili ile birlikte kullanmayı tercih eder. Şiirlerinde sevgisizliğin huzursuzluğundan yer yer annenin merhamet limanına sığınmasındaki endişeyi de bu bağlamda algılamak mümkündür. (Tosun, 2009: 19)

"İmkansız Vuslat" şiirinde ise şair, imkânsız bir aşktan duyulan eleme dile getirir:

"Sen genç kızlığının yıllanan camında,
Leyla sabrıyla beklesen milyon bahar,
Aşkımız çıkmaz sokak, vuslat imkansız;
Hep müvazi gidiyor yıldızlarımız." (Otuz Beş Yaş, s. 90)

Bu şiirde şair, imkânsız bir aşktan bahsederek sevgilisine ümit vermekten kaçınır. Egzistansiyalist şairler, aşta engel konusunda Tarancı'nın yaklaşımından farklı olarak, ilişkinin âşık ile sevgiliye bağlı olduğunu, ilişkinin yürütülmesinin önünde hiçbir engelin olamayacağını ifade ederler: "(...) türün çıkarları vicdana hâkim olunca hiçbir şeye aldırış edilmeden zina bile yapılır. Kaldı ki bu durumlarda, bireyin çıkarlarının verebileceğinden çok daha üst düzeydeki bir meşruiyetin farkındalarmış gibi bir görünüm vardır. Bu bakımdan Chamfort'un şu sözleri çok ilginçtir: "Bir kadınla bir erkek birbirlerine karşı şiddetli bir tutku duyuyorlarsa, onları ayıran engeller, ister bir koca ister anne babalar vb. olsun, bana hep yasalar ve insan uzlaşmaları bu konuda ne derlerse desinler, bu iki sevgili doğaya ve tanrısal hukuka göre birbirlerine aitmişler gibi gelir." (Schopenhaur, 2004: 63)

"Kavs-i Kuzeh" şiiri bir yaz akşamında sevgiliyle buluşan şairin, sevgiliyi sarmak için uzattığı kollarının çizdiği kavisin gökkuşağını andırdığını söylediği bir şiirdir:

"Gün görmüş çamlar altında,
Kolumun çizdiği kavis,
Sarmak için yar belinden,
Kavs-i kuzehlerle ikiz
Çıkmıştır Tanrı elinden." (Otuz Beş Yaş, s. 103)

"Nar" şiirinde kendisini bir narla özdeşleştiren şair, sevgiliye olan aşkının tahammül sınırlarını aştığını ve bir an önce vuslata erişmek istediğini dile getirir:

"Ben aşkın ağaçta çatlattığı nar
Koparacaksan gel kopar güzelim
Dal dayansa bile yamandır halim
Yaprak-yemiş farkı gözetmez rüzgâr." (Otuz Beş Yaş, s. 113)

5. SONUÇ (CONCLUSION)

Sonuç olarak, edebiyatımızda yaşama sevincinin sembol şairlerinden biri olan Cahit Sıtkı'yı hayata bağlayan en önemli unsurlardan birinin "aşk" olduğunu söyleyebiliriz. İlk dönem şiirlerine platonik bir görünümle yansıyan aşk duygusu sonraki yıllarda karşılıklı bir hâl alacak, kırk yaşına doğru ise evliliğin asıl amaç olduğu bir ilişki biçimine bürünecektir. O, aynı zamanda varoluşunu da aşk duygusuna bağlar. Yaşadığı dönemin popüler akımlarından biri olan Varoluşçuluk felsefesinin ilkeleri ışığında şiirleri incelendiğinde görülecektir ki, Tarancı şiirlerinde aşk duygusunu bu akıma uygun olarak ele almıştır. O, her şeyden önce egzistansiyalizmin özgür seçim ilkesi ışığında bireysel tercihlerini yerine getirir. Onun sevgilisini yer yer yüceltmesi, kendi varoluşunu tamamlayan bir unsur olarak görmesindedir. Şiirlerinde tasvir ettiği güzeller ve yaşadığı aşk, geleneksel divan şiirini hatırlatsa da o; şairliğinin verdiği ustalıklı duygularını modernize etmeyi başaran bir sanatçıdır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Akın, H., (2010), "Cahit Sıtkı'nın Şiirine Kaynak Olarak Din", Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 5/2.
2. Baycanlar, S.Ç., (2005) "Cahit Sıtkı Tarancı'nın Ölümünün Ardından Yazılanlar ve Ölüm Ardı (Nekrolojik) Yazıları Üzerine Genel Bir Değerlendirme", Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 14, S. 2.
3. Cevizci, A., (2009), Felsefe Tarihi, Say Yayınları, İstanbul.
4. Eronat, K., (2005), "Cahit Sıtkı Tarancı'da Düş ve Gerçek Çatışması", Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, , S. 5.
5. FoulquiE, P., (1995) "Varoluşçunun Varoluşu", Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul.
6. Geçer, İ., (1998), Cahit Sıtkı Tarancı, Toker Yayınları, İstanbul.
7. Geçtan, E., (1974) "Varoluşçu Psikolojinin Temel İlkeleri", Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, C. 7, S. 1.
8. İskenderoğlu, R., (1993), Cahit Sıtkı Tarancı İle Anılar, Ankara.
9. Korkmaz, R., (2002). İkaros'un Yeni Yüzü Cahit Sıtkı Tarancı, Akçağ Yayınları, Ankara.
10. Oğur, E., (2009), "Cahit Sıtkı Tarancı'nın Şiirlerinde Çocuk Edebiyatına Kaynaklık Eden Türlerin Kullanılması", Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 4 /1-I Winter, s. 1155-1173.
11. Öner, O., (2006), "Cahit Sıtkı Tarancı'nın Şiir Anlayışı", Littera Edebiyat Yazıları, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Dergisi, C. 18.
12. Schopenhaur, A., (2004), Aşkın Metafiziği, Bordo Siyah Yayınları, İstanbul.
13. Tosun H.Y., (2009), "Cumhuriyet Dönemi Şiirinde Anne", Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
14. Uyguner M., (2003), Cahit Sıtkı Tarancı Yaşamı Sanatı Yaptıklarından Seçmeler, Bilgi Yayınevi.